

JÁN BALÁŽ: SKOK DO BANÁNOV

Č
E
P
A
N
|
G
A
L
L
E
R
Y

13. MÁJ 2021 – 11. JÚN 2021

b, c) autor, názov výstavy

d, e) príprava na štart, vysplývanie

Edukačné tabule plaveckých štýlov ako kraul, prsia, znak, kotúľové obrátky či skoky do vody viacerí poznáme zo základných škôl. Pôvodne boli súčasťou plaveckých výcvikov spreď novembra 1989 a spolu s krátkymi popismi zobrazovali fázy a techniku pohybu plavca.

Výstava Jána Baláža s názvom Skok do banánov vznikla z inšpirácie a reakcie práve na jednu z takýchto tabúľ. Autor nadväzuje na návod zobrazujúci dve techniky skoku do vody. Do objektu tabule však nezasahuje priamo. Reaguje skrz dvojicu malieb vyhotovených na stenách galérie, pri čom premýšľa nad umeleckým dielom ako nad čímsi dočasným a teda končiacim spolu s výstavou. V oboch malbách pracuje s vizualitou inšpirovanou nájdeným objektom – so zjednodušeným zobrazením, s čistými líniami a so základnou utmenou farebnosťou.

Nájdený objekt tiež považuje za symbol doby, za relikv, ktorý v súčasnej interaktívnej dobe prestáva byť dostatočne funkčný. Nadsádzku podčiarkujú výňatky textu, ktoré popisujú fázy skoku. Ironicky s nimi pracuje, obmieňa ich význam a tak ukazuje na dobu, v ktorej boli striktné návody prítomné v každodennom živote a dnes už vyznievajú komicky. Ich nefunkčnosť a absurditu podčiarkuje aj projekcia animácií. Tie autor vytvára zo staticky zobrazených fáz plaveckých techník, a tak testuje funkčnosť návodu.

Autor zobrazuje dve techniky skoku – Štart z bloku a Štart z vody. Skoky dopĺňa exotickým ovocím - banánmi a ananásom - ktoré stvára s jemne zvýraznenou farebnosťou. Bizarnosťou týchto výjavov reaguje na tému túžob. Ovocie ako vizuálny symbol spája naše generácie, kedysi bolo predmetom túžby, dnes je našou každodennosťou. Autor otvára tému nechoty pustiť sa túžby, ktorá sa však naprieč generáciami mení. V minulom režime to boli dobre známe rady na banány, v dnešnom svete pandemického stavu sa predmety túžob opäť menia – stávajú sa nimi nehmotné veci ako zážitky či stretávanie sa s našimi blízkymi. Budú však tieto túžby opäť len dočasnými?

Ján Baláž študoval na Katedre pedagogiky výtvarného umenia na Trnavskej univerzite v Trnave, po ktorej pokračoval na VŠVU v ateliéri Intermédiá a multimédiá. Neskôr niekoľko rokov pedagogicky pôsobil na Súkromnej strednej umeleckej škole animovanej tvorby v Bratislave a od roku 2012 pôsobí ako dizajnér a idea maker. Aktuálne pôsobí v animačnom štúdiu CUBE to CUBE, kde zastáva pozíciu kreatívneho riaditeľa. V priestore Nádvorí spustil vlastný umelecký ateliér Makuki a projekt nesúci názov Rozkresli sa Trnava. Kurátorsky sa podieľa na výbere ilustrátorov pre projekt #TRNAVA.

SOŇA JAKUBOVÉ

f) kurátorka